

Abstrakt

Dizertační práce přináší analýzu diskurzu transylvánské regionální identity v rumunských novinách v letech 1989 až 2014, představujícího opozici k hegemonickému politickému a společenskému diskurzu propagujícímu nacionalismus. Poukazuje při tom na mezietnickou toleranci jako klíčový princip, kterým se regionální diskurz od centralistického diskurzu odlišoval. Skutečnost, že historické národy Transylvánie byly regionálním diskurzem chápány jako nositelé regionální identity v oblastech každodenního i politického života, nejen potvrdila transetnickou inkluzivitu tohoto konstruktů, ale stala se i jeho diverzifikačním faktorem. Kromě tolerance a akceptace multietnicity se regionální diskurz ve zkoumaných médiích dále opíral především o myšlenky esenciálního demokratického charakteru regionu, jeho kulturních, sociálních nebo ekonomických specifik, jakožto i úvah o možné regionální autonomii. Tyto narativy, ať už více abstraktní či pragmaticky orientované, představovaly obsah diskurzivně konstruované regionální identity, zprostředkovávaly její sdílení různými etnickými skupinami a definovaly Transylvánii v dobovém kontextu v rámci Rumunska jako celku. Vnitřní tematické složení diskurzu transylvánské regionální identity nebylo v průběhu zkoumaného období zcela konstatní, jeho podoba v analyzovaných zdrojích do určité míry závisela na okolnostech soudobého společenského a politického vývoje, které měly dopad na obsah diskurzu i jeho přesah do politické sféry. Obdobně i způsob, jakým se region a s ním spojená identita promítaly do politických debat, prošel podstatnými proměnami a poukazoval na normalizaci regionálního diskurzu v průběhu času. Regionální identita Transylvánie přitom nezůstala jen okrajovým jevem, který si našel své protagonisty pouze mezi několika lokálními politickými osobnostmi, v průběhu let byla spojena s významnými aktéry, a to i v celostátním měřítku. Působení regionálního diskurzu však zároveň nevyústilo ve výraznější separatistické tendence. Jeho ústředním motivem bylo udržení pokojného soužití různých etnik spolu s upevněním vědomí regionálních specifik. V tomto ohledu představuje transylvánská regionální identita zvláštní případ vymykající se běžné typologizaci regionálních studií a reprezentuje model kulturně-exkluzivního multietnického regionu.